

ชื่อภาคานิพนธ์ : การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษา:
หมู่บ้านม้งดอยปุย อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย จังหวัดเชียงใหม่
ชื่อผู้เขียน : นางสาวพรวิไล โพธิ์เผือก
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปีการศึกษา : 2547

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในเรื่องการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค ในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านม้งดอยปุย หมู่ที่ 11 ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีทั้งหมด 130 ครัวเรือน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 118 คน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ t-test , F-test ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson ในการหาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปร ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

1. ประชาชนที่อาศัยอยู่ภายในหมู่บ้านม้งดอยปุย มีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอยู่ในระดับสูง โดยแบ่งออกเป็น ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ ร่วมติดตามผล และร่วมรับผลประโยชน์ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ร่วมรับผลประโยชน์มากที่สุด รองลงมาคือ ร่วมปฏิบัติ และที่น้อยที่สุด คือร่วมติดตามผล

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่ เพศ และอายุ ส่วนปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่ ระดับการศึกษา และรายได้

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่ ความรู้และความเข้าใจในหลักการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทัศนคติของตนเองและชุมชน และการเห็นคุณค่าของทรัพยากร คือการติดต่อสื่อสารระหว่างประชาชนในพื้นที่ ระหว่างผู้นำกับประชาชน และระหว่างประชาชนกับนักท่องเที่ยว

ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่ ความรู้และความเข้าใจในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม และจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรในตัวเอง คือ การปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชน

3. ปัญหาอุปสรรคในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่ นักท่องเที่ยวส่งเสียงดัง ประชาชนขาดความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ปัญหาขยะ และ ขาดงบประมาณ

ข้อเสนอแนะ

1. ประชาชนในหมู่บ้านม้งดอยปู่ยควรรักษาเอกลักษณ์ วัฒนธรรมของตนเองให้สืบทอดต่อไป และควรปฏิบัติตามกฎระเบียบของชุมชนอย่างเคร่งครัด เพื่อที่จะเป็นแนวทางในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศร่วมกัน
2. รัฐควรรณรงค์ให้ประชาชนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร เพื่อที่จะมีความเข้าใจและเกิดการมีส่วนร่วมในการจัดการขึ้น

ABSTRACT

TE 158807

Title of Research Paper : People's Participation in Eco-tourism Management

Author : Miss Phornvilai Phopuak

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2004

This study had three main objectives: (1) to reveal the people's participation in eco-tourism management, (2) to point out the factors affecting the participation and (3) to find out their problems in eco-tourism management. Population under this study includes people of 130 households in Mong Doi Pui Village, Mco 11 Tumbon Suthep, Muang District in ChiangMai. The sample size was 118. A questionnaire was used to gather the data. Statistics used for analysis are frequency, percentage, average and standard deviation. Correlation ,t-test and F-test were used for data analysis.

The results of the study can be summarized as follows;

1. People in Mong Doi Pui Village highly participated in the management of eco-tourism. They participated in thinking, planning, decision-making, operating evaluating and benefit-gaining. Most of them participated in benefit-gaining. The participation in managerial activities was shown next to the highest one whereas the participation in evaluation was the lowest.
2. The factors affecting the people's participation in eco-tourism management included gender and age. The factors that did not affect the people's participation in eco-tourism management included educational background and income.

The factors that correlated with the people's participation were knowledge and understanding in eco-tourism principles, consciousness in natural resources conservation, responsibilities in oneself and others, realization of the value of natural resources and the communication within local people, between leaders and people and between local people and tourists.

The factors that did not correlate with the people's participation in eco-tourism management were knowledge and understanding in environmental preservation and consciousness in natural resources conservation in minor variables is the compliance to community rule and regulations.

3. The obstacles of eco-tourism management were noisy tourists, lack of knowledge in eco-tourism, rubbish problem and lack of budget.

Recommendations

1. Mong Doi Pui people should preserve their uniqueness and culture and should strictly follow the community rules and regulations so as to be a guideline for a common eco-tourism management.
2. The government should provide more assessible information through several means in order to promote people's participation.